

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

16 päivänä lokakuuta 2003 *

Asiassa T-47/01,

Co-Frutta Soc. coop. rl, kotipaikka Padova (Italia), edustajinaan asianajajat
W. Viscardini, M. Paolin ja S. Donà,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinaan P. Stancanelli, P. Aalto ja
U. Wölker, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan
komission päätöksen, joka sisältyy maatalouden pääosaston 31.7.2000 päivät-
tyyn kirjeeseen ja komission pääsihteerin 5.12.2000 päivättyyn kirjeeseen ja jolla
osittain hylättiin kantajan banaanien tuontijärjestelmän yhteydessä esittämät
asiakirjapyyntöt,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. García-Valdecasas sekä tuomarit P. Lindh ja J. D. Cooke,

kirjaaja: johtava hallintovirkkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.3.2003 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asiakirjajulkisuuutta koskeva yhteisön lainsäädäntö

- 1 Sen jälkeen kun Maastrichtissa 7.2.1992 allekirjoitettuun Euroopan unionista tehdyn sopimuksen päätösasiakirjaan liitettiin julistus N:o 17 oikeudesta saada tietoja, neuvosto ja komissio hyväksyivät 6.12.1993 tiedonsaantioikeutta neuvoston ja komission asiakirjoista koskevat käytännesäännöt (EYVL L 340, s. 41; jäljempänä käytännesäännöt), joilla pyritään vahvistamaan ne periaatteet, jotka koskevat tiedonsaantioikeutta niiden hallussa olevista asiakirjoista.

2 Siltä osin kuin on kyse komissiosta, se teki 8.2.1994 yleisön oikeutta saada tietoja komission asiakirjoista koskevan päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom (EYVL L 46, s. 58; jäljempänä päätös 94/90/EHTY, EY, Euratom), jolla täytäntöönpannaan käytäntösäännöt.

3 Käytännesääntöjen otsikon ”Pääperiaate” alla olevassa kohdassa todetaan seuraavaa:

”Yleisöllä on oltava mahdollisuus saada mahdollisimman laajalti tietoja komission ja neuvoston hallussa olevista asiakirjoista.

’Asiakirjalla’ tarkoitetaan käytetystä tietovälineestä riippumatta kirjallisessa muodossa olevaa, neuvoston tai komission hallussa olevaa tietoa.”

4 Käytännesääntöjen otsikon ”Ensipyyntöjen käsittely” alla olevan kohdan kolmannessa kappaleessa (jäljempänä laatijasääntö) todetaan seuraavaa:

”Jos toimielimen hallussa olevan asiakirjan tekijä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jäsenvaltio, muu yhteisöjen toimielin tai laitos taikka muu kansallinen tai kansainvälinen toimielin, on pyyntö esitettävä suoraan tekijälle.”

- 5 Toimielin voi perustellusti evätä pyynnön saada tutustua asiakirjoihin käytäntösääntöjen otsikon ”Poikkeukset” alla olevassa kohdassa luetelluissa seuraavissa tilanteissa:

”Toimielimien on kieltäydyttävä sellaisten asiakirjojen luovuttamisesta, joiden paljastuminen voi vaikeuttaa:

— —

— liikesalaisuuden ja teollisen salaisuuden turvaamista,

— —

— tiedon antaneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön pyytämän taikka tiedon antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetyn luottamuksellisuuden turvaamista.

— — ”

- 6 Siltä osin kuin on kyse yleisön oikeudesta saada tietoja komission asiakirjoista, päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Pääjohtaja — — [ilmoittaa] hakijalle kirjallisesti, että hänen hakemukseensa on suostuttu tai että siihen aiotaan vastata kielteisesti. Jälkimmäisessä tapauksessa asianomaiselle ilmoitetaan myös, että hän voi kuukauden kuluessa esittää komission pääsihteeristölle vahvistavan hakemuksen kyseisen kannan muuttamisesta; muussa tapauksessa katsotaan, että hän on luopunut alkuperäisestä hakemuksestaan.”

- 7 Käytännösäännöissä todetaan lisäksi, että ”jos esitetään uudistettu pyyntö, ja jos toimitellaan päättää olla luovuttamatta asiakirjaa, päätös siitä on tehtävä kuukauden kuluessa uudistetun pyynnön esittämisestä ja annettava mahdollisimman pian pyynnön esittäjälle tiedoksi kirjallisena; päätös on asianmukaisesti perusteltava ja siinä on mainittava käytettävissä olevat valitusmahdollisuudet, eli kanne yhteisön tuomioistuimessa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 173 artiklan [josta on muutettuna tullut EY 230 artikla] mukaisesti ja kantelu oikeusasiamiehelle perustamissopimuksen 138 e artiklan [josta on muutettuna tullut EY 195 artikla] mukaisesti”.

- 8 Amsterdamin sopimuksella, joka tuli voimaan 1.5.1999, tunnustettiin nimenomaisesti yleisön oikeus saada tietoja asiakirjoista EY 255 artiklassa. Tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti neuvosto ja parlamentti antoivat Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43; jäljempänä asetus N:o 1049/2001), jota on sovellettu 3.12.2001 alkaen.

Banaanialan yhteinen markkinajärjestely

- 9 Banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä helmikuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 (EYVL L 47, s. 1; jäljempänä asetus N:o 404/93) IV osastossa, joka koskee kolmansien maiden kanssa käytävän kaupan järjestelmää, otettiin käyttöön kolmansista maista peräisin olevan tuonnin yhteinen tuontijärjestelmä, jolla korvattiin 1.7.1993 alkaen aikaisemmin olemassa olleet erilaiset kansalliset järjestelmät.
- 10 Tämän järjestelmän rajoissa, sellaisena kuin sitä sovelletaan banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 10 päivänä kesäkuuta 1993 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1442/93 (EYVL L 142, s. 6; jäljempänä asetus N:o 1442/93) ja 1.1.1999 alkaen neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän osalta 28 päivänä lokakuuta 1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2362/98 (EYVL L 293, s. 32; jäljempänä asetus N:o 2362/98), jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava joka vuosi komissiolle luettelot rekisteröimistään toimijoista ja kunkin toimijan osalta määrät, joita tämä on pitänyt kaupan viitejakson aikana, määrät, joita toimijat ovat pyytäneet kuluneen vuoden aikana, ja määrät, jotka tosiasiallisesti on myyty, sekä käytettyjen todistusten numerot (ks. mm. asetuksen N:o 1442/93 4 artikla ja asetuksen N:o 2362/98 6 ja 28 artikla) sekä tietyt muun muassa tuontitodistuksiin liittyvät neljännesvuositaiset tilastolliset ja taloudelliset tiedot (ks. mm. asetuksen N:o 1442/93 21 artikla ja asetuksen N:o 2362/98 27 artikla).
- 11 Kun komissiolle toimitetaan kyseessä olevat luettelot, se voi tarkistaa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytössä olevat tiedot ja, mikäli tarpeellista, toimittaa luettelot muille jäsenvaltioille toimijoiden ilmoituksiin liittyvien väärinkäytösten paljastamiseksi ja estämiseksi. Toimitettujen tietojen perusteella

komissio vahvistaa tarvittaessa yhtenäisen korjaus- tai mukautuskertoimen, jota jäsenvaltiot soveltavat toimijoiden viitemääriin (ks. asetuksen N:o 1442/93 4 artikla ja asetuksen N:o 2362/98 6 ja 28 artikla).

Kanteen perustana olevat tosiseikat

- 12 Kantaja on italialainen banaaninkypsyttäjien osuuskunta, joka on harjoittanut toimintaa tällä alalla noin kahdenkymmenen vuoden ajan ja joka tuo niin sanotulta dollarialueelta peräisin olevia banaaneja. Kantaja väittää saaneensa tietää Italian lehdistöstä, että vuoden 1998 maaliskuun ja vuoden 2000 kesäkuun välisenä aikana yhteisöön tuotiin banaaneja vilpillisesti, väärennetyjen tuontitodistusten perusteella myönnetyllä alennetulla tullilla.
- 13 Kantaja katsoo, että kyseinen tuonti aiheutti sille vahinkoa hintojen merkittävän vääristymisen vuoksi, joka aiheutui tariffikiintiöiden ylittämiseen johtaneiden ylimääräisten määrien saattamisesta yhteisön markkinoille, ja että aiheutunut vahinko olisi vielä huomattavampi, jos kävisi ilmi, että tuontia ei toteutettu väärennetyillä tuontitodistuksilla vaan väärennetyihin tai virheellisiin viitemääriin perustuvien sääntöjen mukaisesti myönnettyjen tuontitodistusten avulla.
- 14 Etujaan suojellakseen kantaja vaati 27.6.2000 komission maatalouden pääosastolle osoittamallaan kirjeellä saada käytännesääntöjen säännösten perusteella tutustua seuraaviin asiakirjoihin:
 - 1) perinteisten toimijoiden luettelo, jossa mainitaan jokaisen toimijan osalta vuosien 1994 ja 1996 välisenä aikana tuotujen banaanien määrä, väliaikaiset viitemäärät sekä käytettyjen todistusten numerot ja niihin liittyvät käytettyjen todistusten jäljennökset

- 2) vuosia 1998 ja 1999 koskevat sellaiset luettelot kaikista yhteisössä rekisteröidyistä toimijoista, joissa mainitaan jokaisen toimijan osalta pyydetty tuontitodistukset ja todellisen tuonnin määrä
- 3) vuosia 1998 ja 1999 ja, mikäli ne ovat saatavilla, kuluvan vuoden 2000 ensimmäistä kolmannelta koskevat tiedot Ecuadorista peräisin olevien sellaisten banaanien määristä, joiden tuonnista on esitetty hakemus, koska nämä määrät eivät vastaa niitä määriä, jotka todellisuudessa on saatettu yhteisössä markkinoille.
- 15 Maatalouden pääosaston varapääjohtaja toimitti kantajalle 31.7.2000 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä maatalouden pääosaston kirje) pyynnön 3 kohtaa koskevat tiedot. Vedoten ”liikesalaisuuden ja teollisen salaisuuden turvaamiseen ja tietoja antaneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön pyytämän taikka tietoja antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetyn luottamuksellisuuden turvaamiseen” maatalouden pääosaston pääjohtaja sen sijaan kieltäytyi luovuttamasta pyynnön 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja. Lisäksi maatalouden pääosaston pääjohtaja viittasi käytännesäännöissä säädettyjen poikkeusten järjestelmään, EY 287 artiklaan ja 6.2.1962 annetun perustamissopimuksen [81] ja [82] artiklan ensimmäisen täytäntöönpanoasetuksen N:o 17/62 (EYVL 1962, 13, s. 204) 20 artiklaan.
- 16 Kantaja esitti komission pääsihteeristölle 1.9.2000 päivätyllä kirjeellä käytännesääntöjen mukaisen vahvistavan hakemuksen tämän kannan uudelleen tarkastelusta.
- 17 Pääsihteeri ilmoitti kantajalle 5.12.2000 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä pääsihteerin kirje), jonka kantaja vastaanotti 21.12.2000, että käytännesäännöissä

säädetyt laatijasäännöt mukaan kantajalle ei voida toimittaa sen pyytämiä asiakirjoja. Pääsihteerin kirjeessä todetaan seuraavaa:

” — —

Tutkittuani pyyntönne, minun on valitettavasti ilmoitettava teille, että näitä asiakirjoja ei voida toimittaa teille komission päätöksessä [94/90/EHTY, EY, Euratom] annetuissa yleisön oikeutta saada tietoja asiakirjoista koskevista käytäntösäännöissä säädetyt laatijasäännöt perusteella, jonka mukaan 'jos toimielimen hallussa olevan asiakirjan tekijä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jäsenvaltio, muu yhteisöjen toimielin tai laitos taikka muu kansallinen tai kansainvälinen toimielin, on pyyntö esitettävä suoraan tekijälle'.

Pyyntöönne suostuminen merkitsisi, että teille luovutettaisiin toimijoita koskevia yksittäisiä tietoja, jotka jäsenvaltiot ovat hankkineet ja käsitelleet. Nämä tiedot, jotka koskevat yritysten viitemääriä, todistuspyyntöjä ja jokaisen yrityksen todellisuudessa tuomia määriä, on toimitettu komissiolle, jotta voitaisiin varmistaa, että tuontiin sovellettavia järjestelmiä sovelletaan yhdenmukaisella tavalla, ja muun muassa jotta sääntöjenvastaisuudet voitaisiin havaita tai ennaltaehkäistä, erityisesti kun on kyse toimijoiden vilpillisistä ilmoituksista, kuten [asetuksen N:o 1442/93] 4 artiklan 5 kohdassa ja [asetuksen N:o 2362/98] 6 artiklan 2 kohdassa säädetään.

Kehotan teitä siis kääntymään suoraan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten puoleen saadakseenne jäljennöksen haluamistanne asiakirjoista.”

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

- 18 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 1.3.2001 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 19 Kantaja on samana päivänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen jättämälläan erillisellä asiakirjalla tehnyt hakemuksen asian ratkaisemiseksi nopeutetussa menettelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklan mukaisesti. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (viides jaosto) hylkäsi tämän nopeutettua menettelyä koskevan hakemuksen 5.4.2001 tekemälläan päätöksellä.
- 20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 20.3.2003 pidetyssä istunnossa.
- 21 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa maatalouden pääosaston 31.7.2000 päivättyyn kirjeeseen ja komission pääsihteerin 5.12.2000 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän komission päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- toteaa, että maatalouden pääosaston 31.7.2000 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän päätöksen kumoamista koskeva kanne jätetään tutkimatta

- hylkää kokonaisuudessaan komission pääsihteerin 5.12.2000 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän päätöksen kumoamista koskevan kanteen

- velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

- 23 Esittämättä muodollisesti oikeudenkäyntiväitettä komissio väittää, että maatalouden pääosaston kirjeeseen sisältynyt päätös on jätettävä tutkimatta, koska se ei ole EY 230 artiklassa tarkoitettu kannekelppoinen toimi.
- 24 Kantaja katsoo, että sen kanteessa ei erikseen vaadita maatalouden pääosaston kirjeen ja komission pääsihteerin kirjeen kumoamista, ja myöntää, että koska

menettely päättyi viimeksi mainittuun kirjeeseen, se vaatii vain pääsihteerin päätöksen kumoamista.

- 25 Kantaja katsoo kuitenkin, että koska menettelyn vaiheista käy ilmi, että on tehty ensimmäinen päätös, jonka perustelut ovat erilaiset kuin pääsihteerin päätöksen perustelut ja niiden kanssa ristiriidassa, ei olisi ollut mahdollista riitauttaa vain pääsihteerin päätöstä ja jättää huomioimatta maatalouden pääosaston päätöstä, koska tästä seikasta käy ilmi, että harkintavaltaa on käytetty väärin.
- 26 Lisäksi kantaja katsoo, että on sen etujen mukaista vaatia komission päätöksen kumoamista sellaisena kuin se on tehty kaikissa sen saamista vastauksissa, jotta välttyttäisiin siltä, että jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa pääsihteerin kirjeestä johtuvan päätöksen, komissio antaa uudelleen kielteisen vastauksen, joka perustuu maatalouden pääosaston perusteluihin, joita yhteisöjen tuomioistuimet eivät ole kumonneet (ks. esim. tosiseikat asiassa T-92/98, Interporc v. komissio, tuomio 7.12.1999, Kok. 1999, s. II-3521, 54 kohta).
- 27 Istunnon aikana kantaja on vaatinut, että vaikka maatalouden pääosaston kirjettä koskeva kanne jätettäisiin tutkimatta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lausuisi prosessiekonomiaan ja prosessin tehokkuuteen liittyvistä syistä tässä kirjeessä esitetyistä kieltäytymisperusteluista.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 28 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 230 artiklassa tarkoitettuja kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia ovat vain sellaiset toimenpiteet, joilla on

sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi. Kun on kyse toimista tai päätöksistä, jotka syntyvät monivaiheisesti muun muassa sisäisessä menettelyssä, kannakelpoisia toimia ovat pääsääntöisesti vain toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan toimielimen kanta kyseisen menettelyn päätteeksi, eivätkä menettelyn kuluessa tehdyt toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä (asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, Kok. Ep. VI, s. 231, 10 kohta ja asia T-277/94, AITEC v. komissio, tuomio 22.5.1996, Kok. 1996, s. II-351, 51 kohta).

29 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on aiheellista korostaa, että päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom säädetyin menettelyn kannalta komission pääsihteerin päätös on toimielimen lopullinen kannanotto kantajan esittämään pyyntöön saada tutustua asiakirjoihin.

30 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohdasta ja käytännesääntöjen vahvistavia hakemuksia koskevista säännöksistä, kun niitä sovelletaan yhdessä, seuraa selvästi, että maatalouden pääosaston kirjeeseen sisältynyt vastaus oli vain ensimmäinen kannanotto, jolla myönnettiin kantajalle mahdollisuus pyytää komission pääsihteerä tutkimaan uudelleen kyseinen kanta. Päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti vastauksen ollessa kieltävä pääjohtajan vastaus muodostaa alkuperäisen kannan, josta ilmenee "aikomus" vastata kielteisesti ja josta voidaan esittää vahvistava hakemus "kyseisen kannan muuttamisesta".

31 Tästä seuraa, että vain komission pääsihteerin toteuttamalla toimenpiteellä, joka on luonteeltaan päätös ja jolla aikaisempi kannanotto korvataan kokonaan, voidaan saada aikaan sellaisia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin, ja että näin ollen vain se kelpaa EY 230 artiklassa tarkoitettun kumoamiskanteen kohteeksi.

- 32 Lisäksi kantaja on kirjelmässään ja istunnon aikana myöntänyt, että koska menettely päättyi pääsihteerin kannanottoon, voidaan vaatia vain pääsihteerin päätöksen kumoamista.
- 33 Tästä seuraa, että kanne jätetään tutkimatta siltä osin kuin on kyse maatalouden pääosaston 31.7.2000 päivätyn kirjeen kumoamista koskevasta vaatimuksesta, ja näin ollen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei tule lausua maatalouden pääosaston alkuperäisen kannanoton perusteluista, joihin pääsihteerin ei ole viitannut.

Aineelliset kysymykset

- 34 Kantajan väitteet voidaan järjestää kahteen kanneperusteeseen, jotka koskevat yhtäältä sitä, että komission päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom annettuja käytännesääntöjä on rikottu, ja toisaalta sitä, että harkintavaltaa on käytetty väärin.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom annettujen käytännesääntöjen rikkomista

- 35 Kantaja väittää ensisijaisesti, että laatijasääntöä ei voida soveltaa nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska kansalliset viranomaiset eivät laatineet pyynnön kohteena olleita asiakirjoja vaan ne laati komissio. Toissijaisesti kantaja väittää, että vaikka myönnettäisiin, että kansalliset viranomaiset laativat pyynnön kohteena olleet asiakirjat, laatijasääntöä ei voida soveltaa, koska sitä on tulkittava suppeasti käytännesäännöissä säädetyn pääperiaatteen mukaisesti, jonka mukaan oikeus tutustua asiakirjoihin on annettava.

a) Kyseessä olevien asiakirjojen laatijan määrittäminen

— Asianosaisten lausumat

- 36 Kantaja väittää, että pääsihteerin väite, jonka mukaan pyyntö koskee asiakirjoja, joita ei laatinut komissio vaan jäsenvaltiot, on virheellinen siltä osin kuin pyynnön tarkoituksena on saada luettelot perinteisistä toimijoista koko yhteisössä eikä jokaisen jäsenvaltion luetteloita.
- 37 Ensimmäiseksi kantaja väittää, että ottaen huomioon komissiolle banaanialan tuontijärjestelmän rajoissa myönnetyt keskeiset tehtävät on ilmeistä, että jäsenvaltioiden tehtävä toimijoiden luetteloiden ja niiden viitemäärien laatimisessa ei ole itsenäinen, vaan niiden tehtävä on avustaa komissiota, joka hallinnoi ja valvoo järjestelmää.
- 38 Toiseksi kantaja väittää, että käyttääkseen tätä hallinnointia ja valvomista koskevaa toimivaltaa komissiolla on välttämättä oltava sen itsensä laatima itsenäinen luettelo, johon on koottu yhteisön tasolla kaikki jäsenvaltioiden antamat tiedot perinteisistä toimijoista yhteisössä. Kantajan mukaan tämä tietojen kokoaminen on tehtävä, joka kuuluu komissiolle eikä jäsenvaltioille.
- 39 Kantaja väittää, että jos komissio vain vastaanottaisi jäsenvaltioiden laatimat tiedot ja kodifioisi ne tekemättä mitään muutoksia tai korjaamatta virheitä, se ei noudattaisi sillä olevaa velvollisuutta ryhtyä toimiin ja valvoa viran puolesta

jäsenvaltioiden ilmoittamia lukuja ja tekisi päätöksen mukautuskertoimen vahvistamisesta luottaen vain jäsenvaltioiden huolellisuuteen. Näin ollen, koska komissio ei vain ilmoittaisi virheistä vaan ryhtyisi toimiin myös viran puolesta, olisi oikeutettua katsoa, että komissio on laatinut kyseessä olevat asiakirjat, vaikka alun perin ei olisikaan olemassa erityistä yhteisön tasolla laadittua lueteloa.

- 40 Komissio katsoo, että laatijasääntöön on viitattu asianmukaisella tavalla ja että sitä on sovellettava täysin, koska tiedot, joihin kantaja pyysi saada tutustua 27.6.2000 päivätyn pyyntönsä 1 kohdassa, sisältyvät jäsenvaltioiden laatimiin asiakirjoihin. Lisäksi siltä osin kuin on kyse tiedonsaantipyynnön 2 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista, vastaaja korostaa, että ei ole olemassa mitään asiakirjaa, jossa pyynnön kohteena olevat tiedot annettaisiin kantajan vaatimalla täsmällisyydellä, ja että joka tapauksessa, vaikka nämä asiakirjat olisivatkin olemassa, laatijasääntöä sovellettaisiin myös siksi, että tiedot ovat olemassa jäsenvaltioiden laatiman asiakirjan muodossa.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 41 Kantaja kiistää laatijasäännön soveltamisen nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska jäsenvaltiot eivät laatineet luetteloita, joihin oli pyydetty saada tutustua, vaan ne laati komissio.
- 42 Näin ollen on tutkittava, ovatko kantajan pyytämät asiakirjat komission vai jäsenvaltioiden laatimia asiakirjoja. Tähän liittyen on tehtävä ero kantajan 27.6.2000 päivätystä kirjeessä esittämän pyynnön 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen välillä.

- 43 Siltä osin kuin on kyse ensimmäisestä asiakirjojen ryhmästä, johon pyydettiin saada tutustua, toisin sanoen ”perinteisten toimijoiden luettelosta, jossa mainitaan jokaisen toimijan osalta vuosien 1994 ja 1996 välisenä aikana tuotujen banaanien määrä, väliaikaiset viitemäärät sekä käytettyjen todistusten numerot ja niihin liittyvät käytettyjen todistusten jäljennökset”, on aiheellista todeta, että pyynnön kohteena olevat asiakirjat vastaavat niitä, jotka jäsenvaltioiden on asetuksen N:o 2362/98 6 artiklan 2 kohdan ja 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittava ja toimitettava komissiolle. Näin ollen kyseessä ovat jäsenvaltioiden laatimat asiakirjat.
- 44 Siltä osin kuin on kyse toisesta tutustumispyynnön kohteena olleiden asiakirjojen ryhmästä, eli ”vuosia 1998 ja 1999 koskevista sellaisista luetteloista kaikista yhteisössä rekisteröidyistä toimijoista, joissa mainitaan jokaisen toimijan osalta pyydetty tuontitodistukset ja todellisen tuonnin määrä”, komissio väitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn aikana, että sillä ei ollut hallussaan tällaisia asiakirjoja, koska yhdessäkään jäsenvaltioiden asiakirjassa ei anneta kyseessä olevia tietoja kantajan vaatimalla täsmällisyydellä, toisin sanoen siten, että niissä viitattaisiin jokaiseen toimijaan erikseen, ja että kyseessä olisivat joka tapauksessa jäsenvaltioiden laatimat asiakirjat.
- 45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että pääsihteerin kirjeen toisessa kappaleessa esitetään, että ”nämä tiedot, jotka koskevat yritysten viitemääriä, todistuspyyntöjä ja jokaisen yrityksen todellisuudessa tuomia määriä, on toimitettu komissiolle, jotta voitaisiin varmistaa, että tuontiin sovellettavia järjestelmiä sovelletaan yhdenmukaisella tavalla, ja muun muassa jotta sääntöjenvastaisuudet voitaisiin havaita tai ennaltaehkäistä”. Näin ollen koska komissio ei kiistänyt riidanalaisessa päätöksessä niiden asiakirjojen olemassaoloa, joihin kantajan pyynnön 2 kohdassa pyydettiin saada tutustua, se ei voi menettelyn tässä vaiheessa perustellusti väittää, että näitä asiakirjoja ei ole olemassa.
- 46 On korostettava, että asetuksen N:o 2362/98 28 artiklan 2 kohdan a alakohdasta käy ilmi vuoden 1999 osalta, että jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle

luettelot kaikista rekisteröidyistä toimijoista ja ilmoitettava kunkin toimijan pyytämät alustavat viitemäärät ja tämän asetuksen 27 artiklan c kohdan mukaisesti kunkin vuosineljänneksen osalta kaikkien toimijoiden tuomien banaanien kokonaismäärät. Siltä osin kuin on kyse vuodesta 1998, asetuksen N:o 1442/93 4 artiklan 4 ja 5 kohdasta ja 21 artiklasta käy ilmi, että jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle luettelot kaikista rekisteröidyistä toimijoista ja myönnettyjä tuontitodistuksia koskevia määriä koskevat kokonaistiedot sekä kansallisella tasolla neljännesvuosittain toimijoiden luokkakohtaisesti kerätyt, käytettyjä todistuksia koskevat kokonaistiedot. Näin ollen on pääteltävä, että myös toisessa niiden asiakirjojen ryhmässä, johon kantaja on pyytänyt saada tutustua, on kyse jäsenvaltioiden laatimista asiakirjoista.

- 47 Näiden kansallisten tietojen kokoamisesta yhtenäiseen tietokantaan — jonka olemassaolon komissio on myöntänyt siltä osin kuin on kyse ensimmäisestä asiakirjojen ryhmästä, johon oli pyydetty saada tutustua — on aiheellista huomauttaa, että asetuksen N:o 2362/98 6 ja 28 artiklan ja asetuksen N:o 1442/93 4 artiklan mukaisesti kansalliset viranomaiset ovat yksin vastuussa jokaisen toimijan viitemäärien laatimisesta ja korjaamisesta komission kokonaisvaltaisesti vahvistaman mukautuskertoimen mukaisesti, koska toimielimellä ei ole toimivaltaa muuttaa itse sille toimitettuja kansallisia tietoja (ks. vastaavasti asia T-160/98, Van Parys ja Pacific Fruit Company v. komissio, tuomio 29.1.2002, Kok. 2002, s. II-233, 65 kohta). Komissio vain kokoaa tiedot siinä yksinkertaisessa tarkoituksessa, että helpotetaan tietojen vertailua ja kahteen kertaan tapahtuvan laskennan tarkistamista, mutta se ei voi itse tehdä muutoksia, korjauksia tai mitään muuta käsittelyä, koska näiden tietojen tarvittavat tarkistukset tai korjaukset on pyydettävä kansallisilta viranomaisilta. Näin ollen komission suorittama jäsenvaltioiden toimittamien tietojen kokoaminen siltä osin kuin on kyse pyynnön kohteena olleiden asiakirjojen ensimmäisestä ryhmästä — ja, jos oletetaan, että tämä kokoaminen on tehty, siltä osin kuin on kyse pyynnön kohteena olleiden asiakirjojen toisesta ryhmästä — ei ole riittävä, jotta jäsenvaltioita ei voitaisi katsoa näiden asiakirjojen laatijoiksi päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom tarkoitettulla tavalla. Näin ollen komissio on aivan oikein katsonut, että vain jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset laativat ne asiakirjat, joihin kantaja pyysi saada tutustua.

48 Edellä todetun vuoksi kantajan tutustumispyynnön 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen laatijan ominaisuutta koskeva väite on siis hylättävä.

b) Laatijasäännön sellaista suppeaa tulkintaa koskeva kysymys, jonka mukaan sitä ei sovelleta asiakirjoihin, joihin yhteisön päätöksentekomenettely perustuu

— Asianosaisten lausumat

49 Kantaja väittää, että jos katsotaan, että jäsenvaltiot ovat laatineet asiakirjat, joihin on pyydetty saada tutustua, laatijasääntöä ei sovelleta nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska tätä sääntöä on tulkittava suppeasti ja koska siihen ei voida vedota tapauksissa, joissa pyydetään saada tutustua ulkopuolisten asiakirjoihin, joita komissio käyttää yhteisön päätöksentekomenettelyn perustana.

50 Kantaja korostaa aluksi, että käytännesääntöjen pääperiaatteella taataan oikeus saada tutustua asiakirjoihin, jotka komissiolla on ”hallussaan”, ja että sen mukaan se, että komissio evää oikeuden saada tutustua sen hallussa oleviin ulkopuolisten asiakirjoihin, ei ole tämän periaatteen mukaista.

51 Kantaja muistuttaa seuraavaksi, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (asia T-105/95, WWF UK v. komissio, tuomio 5.3.1997, Kok. 1997, s. II-313 ja asia T-188/97, Rothmans v. komissio, tuomio 19.7.1999, Kok. 1999, s. II-2463) kaikkia poikkeuksia ja rajoituksia, jotka koskevat oikeutta saada tutustua asiakirjoihin, on tulkittava suppeasti päätöksentekomenettelyn avoimuuden periaatteen noudattamisen varmistamiseksi. Kantajan mukaan komissiolla on tämän

oikeuskäytännön mukaisesti velvollisuus sallia oikeus tutustua kaikkiin sen hallussa oleviin asiakirjoihin, joihin sen päätös perustuu, erityisesti silloin, kun sellaiset toimijat pyytävät saada tutustua näihin asiakirjoihin, joiden oikeuksia komission päätöksellä voidaan loukata. Kantajan mukaan nyt käsiteltävänä olevassa asiassa asian laita on näin, koska komissio vahvisti jäsenvaltioiden laatimien väliaikaisten määräen mukautuskertoimen jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella, mikä koski kantajaa, koska sen viitemäärä aleni.

- 52 Näin ollen laatijasäännön laajentava tulkinta, jolla tämänkaltaiset asiakirjat suljetaan pois käytännesääntöjen soveltamisalasta, on kantajan mukaan lainvastainen.
- 53 Lisäksi kantaja väittää, että vaikka onkin totta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on myöntänyt laatijasäännön lainmukaisuuden, se on korostanut, että juuri sellaisessa tapauksessa, kun laatijasäännön soveltamisesta voi nousta esiin epäselvyyksiä siltä osin, kuka asiakirjan laatija on, sitä on tulkittava suppeasti (em. asia Interporc v. komissio, tuomion 70 kohta). Kantajan mukaan tätä periaatetta on sovellettava nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska kyseessä olevat asiakirjat ovat komission ja jäsenvaltioiden välisen tiiviin yhteistyön seurausta ja koska on mahdotonta osoittaa, kuka asiakirjat on todellisuudessa laatinut. Kantaja muistuttaa, että kyseisessä tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi päätöksen, jossa evättiin oikeus saada tutustua komission ”sisäisiin luetteloihin”, jotka oli laadittu jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella tilanteessa, joka on rinnastettavissa banaanian alan tilanteeseen.
- 54 Lisäksi kantaja katsoo, että olisi järjenvastaista ajatella, että se voisi saada tutustua tietoihin, joihin sillä on oikeus tutustua, kääntymällä viidentoista kansallisen hallinnon puoleen. Tältä osin kantaja ilmoittaa vastauskirjelmässään kääntyneensä jäsenvaltioiden puoleen ja saaneensa tähän päivään mennessä lähinnä vain erilaisia kieltäviä vastauksia, jotka perustuvat muun muassa muotoa koskeviin seikkoihin tai kansallisiin luottamuksellisuutta koskeviin sääntöihin.
- 55 Lopuksi kantaja väittää, että EY 255 artiklan soveltamista varten annetusta uudesta asetuksesta N:o 1049/2001 käy ilmi, että tutustumispyyntöön, joka

koskee päätöksentekomenettelyn perustana olevia asiakirjoja, vaikka ne ovatkin peräisin ulkopuolisilta, ei voida laatijasäännön perusteella vastata kieltävästi, koska 2 artiklan 3 kohdassa säädetään oikeudesta tutustua ”kaikkiin toimielimen hallussa oleviin asiakirjoihin, toisin sanoen toimielimen laatimiin tai sen vastaanottamiin ja sen hallussa oleviin asiakirjoihin kaikilla Euroopan unionin toiminnan aloilla”. Kantaja väittää, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tähän uuteen järjestelmään voidaan vedota, vaikka sitä ei sovelletakaan välittömästi, jotta laatijasääntöä tulkitaan suppeasti siten, että toimielinten on sallittava laajempi oikeus tutustua ”sen laatimiin tai vastaanottamiin” asiakirjoihin tapauksissa, joissa toimielimet toimivat lainsäätäjän ominaisuudessa sanan laajimmassa mahdollisessa merkityksessä.

- 56 Komissio vastaa tähän väitteeseen, että se on riidanalaisessa päätöksessä tullut kinnut laatijasääntöä asianmukaisella tavalla ja että voimassa olevan yhteisön oikeusjärjestyksen rajoissa täten sovellettu sääntö on kaikin puolin lainmukainen.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 57 Oikeuskäytännön mukaan laatijasääntöä, jolla rajoitetaan päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom säädettyä oikeutta tutustua asiakirjoihin, on tulkittava ja sovellettava suppeasti, jotta oikeutta tutustua asiakirjoihin ei rajoitettaisi (ks. vastaavasti em. asia Rothmans v. komissio, tuomion 55 kohta ja asia T-191/99, Petrie ym. v. komissio, tuomio 11.12.2001, Kok. 2001, s. II-3677, 66 kohta).

- 58 Kantajan väitettä, jonka mukaan laatijasääntöä, jota on tulkittava suppeasti, ei sovelleta nyt käsiteltävänä olevan asian kaltaisissa tapauksissa, joissa pyynnön kohteena olevat asiakirjat ovat komission päätöksentekomenettelyn perustana, ei kuitenkaan voida hyväksyä.

- 59 Ensimmäiseksi on korostettava, että käytännesäännöissä, joissa säädetään pääperiaate, jonka mukaan oikeus tutustua asiakirjoihin on annettava, säädetään laatijasäännön avulla ehdoton poikkeus siltä osin kuin on kyse ulkopuolisten laatimista asiakirjoista, ilman, että sitä on mahdollista lieventää.
- 60 Toiseksi kantajan ehdottaman kaltainen tulkinta johtaisi siihen, että laatijasäännöltä evätään sen tehokas vaikutus, koska lähes kaikki komission hallussa olevat ulkopuolisten asiakirjat ovat sen päätöksentekomenettelyn perustana tai liittyvät siihen. Näin ollen koska käytännesäännöissä ei säädetä rajoituksia kyseisen säännön soveltamiselle, sitä on aiheellista tulkita siten, että sitä sovelletaan täysimääräisesti kaikenlaisiin ulkopuolisten asiakirjoihin, joihin on pyydetty saada tutustua, ilman, että on mahdollista säätää erilaisia sovellettavuuden tasoja sen mukaan, voiko näillä asiakirjoilla olla vaikutusta talouden toimijoihin, joita asia koskee, tai sen mukaan, miten komissio käyttää niitä päätöksentekomenettelyssään.
- 61 Kolmanneksi on täsmennettävä, että oikeuskäytännössä vahvistettua arviointiperustetta, jonka mukaan laatijasääntöä tulkitaan ja sovelletaan suppeasti, kuten kantaja on vaatinut, on noudatettava muun muassa silloin, kun on epäselvää, kuka on laatinut pyynnön kohteena olevan asiakirjan. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, juuri niissä tapauksissa, kun on epäselvää, kuka asiakirjan laatija on, laatijasääntöä on tulkittava ja sovellettava suppeasti (em. asiassa *Interporc v. komissio* annetun sen tuomion 70 kohta, joka on pysytetty muutoksenhaussa asiassa C-41/00 P, *Interporc v. komissio*, 6.3.2003 annetulla tuomiolla, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Kuten aikaisemmin jo todettiin, nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei kuitenkaan ole tältä osin epäselvyyttä, koska jäsenvaltiot ovat kyseessä olevien asiakirjojen ainoat laatijat. Näin ollen tähän oikeuskäytäntöön ei voida perustellusti vedota nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.
- 62 Lisäksi siltä osin kuin on kyse kantajan väitteestä, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi edellä mainitussa asiassa *Interporc* vastaan komissio annetussa tuomiossa päätöksen, jolla evättiin oikeus saada tutustua komission sisäisiin luetteloihin tilanteessa, joka on rinnastettavissa banaanianal

tilanteeseen, riittää, kun muistutetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien kumosi tässä asiassa komission päätöksen, jolla oli evätty oikeus saada tutustua pääosaston VI sisäisiin luetteloihin, jotka se oli laatinut jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden ilmoitusten perusteella laatimiin, koska kyseessä olevat asiakirjat olivat peräisin yksinomaan komissiolta ja koska komissio oli perustellut kieltäytymistään näiden asiakirjojen luovuttamisesta vetoamalla julkisen edun suojaamiseen liittyvään poikkeukseen. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa asiakirjat, joihin kantaja pyysi saada tutustua, eivät ole, kuten on todettu, komission kansallisten tietojen arvioinnin perusteella laatimia sisäisiä luetteloita tai kyseisten tietojen tarkastamisesta tai korjaamisesta johtuvia luetteloita vaan pelkästään kokoelma jäsenvaltioiden laatimia ja toimittamia perusasiakirjoja. Näin ollen koska nämä kaksi asiaa eivät ole samanlaiset, kantaja ei voi vedota edellä mainittuun asiassa Interporc vastaan komissio annettuun tuomioon.

- 63 Edellä todetusta seuraa, että kantajan puoltamaa suppeaa tulkintaa, jolla pyritään siihen, että laatijasääntöä ei sovelleta ulkopuolisten asiakirjoihin, joihin yhteisön päätöksentekomenettely perustuu, ei voida hyväksyä.
- 64 Täydentävästi on aiheellista korostaa kantajan väitteestä, joka koskee sitä, että pyynnön kohteena oleviin asiakirjoihin on mahdotonta päästä tutustumaan kääntymällä jäsenvaltioiden puoleen, että näillä vaikeuksilla ei ole minkäänlaista vaikutusta kyseessä olevan päätöksen lainmukaisuuteen, kuten komissio aivan oikein väittää. Jäsenvaltioiden sillä kannanotolla, joka koskee pyynnön kohteena olevia tietoja, joka kuuluu kunkin jäsenvaltion sisäiseen oikeusjärjestykseen ja johon sovelletaan sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä tätä varten säädettyjä rajoituksia, ei haitata sitä, että komissio soveltaa asianmukaisesti yhteisön lainsäätäjän säätämää laatijasääntöä.
- 65 Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantajan sitä väitettä ei myöskään voida hyväksyä, jonka mukaan laatijasääntöön suppeaa tulkintaa, joka nyt käsiteltävänä olevassa asiassa johtaisi siihen, ettei sitä sovelleta, voitaisiin perustella asetuksella N:o 1049/2001. Koska kyseinen asetus tuli voimaan 3.6.2001 ja koska sitä sovellettiin vasta 3.12.2001 alkaen, on selvää, että 5.12.2000 tehdyn riidanalaisen päätöksen on oltava vain päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom säädetyin järjestelmän mukainen.

- 66 Näissä olosuhteissa ja ottaen huomioon, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa käytännesäännöt olivat ainoa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä sovellettava säädös, on pääteltävä, että komissio ei toiminut lainvastaisella tavalla tulkitsaan ja soveltaessaan laatijasääntöä tosiseikkojen tapahtumahetkellä voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.
- 67 Tämän seurauksena päätöksellä 94/90/EHTY, EY, Euratom käyttöön otettujen käytännesääntöjen rikkomista koskeva ensimmäinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Toinen kanneperuste, joka koskee harkintavallan väärinkäyttöä

Asianosaisten lausumat

- 68 Kantaja väittää, että asiakirjojen luovuttamisesta kieltäytyminen tapahtui muussa tarkoituksessa kuin siinä, mikä ilmoitettiin.
- 69 Ensimmäiseksi kantaja väittää, että komission kirjeissään antamista ristiriitaisista perusteluista käy selkeästi ilmi, että harkintavaltaa on käytetty väärin.
- 70 Siltä osin kuin toiseksi on kyse kieltäytymisen todellisesta tarkoituksesta, kantaja väittää aluksi, että pääsihteerin kieltäytymisellä ja kehotuksella kääntyä jäsenvaltioiden puoleen yhteisön toimijoista laadittuun luetteloon tutustumiseksi pyrittiin ilmeisestikin jättämään käyttämättä toimivaltaa, jonka neuvosto on

myöntänyt komissiolle yhteisön banaanimarkkinoiden hallinnoinnin ja tarkkailun alalla, jotta komissio välttyisi mahdolliselta vastuulta ja jotta muut henkilöt joutuisivat tähän vastuuseen. Seuraavaksi kantaja väittää, että komissio pyrki kieltäytymisellään epäämään kantajalta mahdollisuuden tarkistaa banaanien tuontitodistusten myöntämisen ja jakautumisen sekä sen, onko niitä tosiasiallisesti käytetty, ja näin ollen mahdollisuuden valvoa vastaajan päätöksentekomenettelyä.

- 71 Komissio vastaa, että tämä kanneperuste on hylättävä, koska se on täysin perusteeton. Tältä osin vastaaja väittää muun muassa, että pääsihteerin kirjeen ainoa tarkoitus oli vastata kantajan esittämään uudelleentarkastelua koskevaan vaatimukseen ilman, että siinä mitenkään pyrittiin jättämään käyttämättä komissiolla banaanien tuontijärjestelmän rajoissa olevaa toimivaltaa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 72 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimenpidettä tehtäessä harkintavaltaa on käytetty väärin ainoastaan, jos objektiivisten, asiaankuuluvien ja yhtäpitävien seikkojen perusteella on selvää, että toimenpide on tehty yksinomaan tai ainakin olennaisilta osin muiden kuin esitettyjen päämäärien saavuttamiseksi tai perustamissopimuksessa asian käsittelyjärjestykseksi erityisesti määrätyn menettelyn välttämiseksi (asia C-285/94, Italia v. komissio, tuomio 25.6.1997, Kok. 1997, s. I-3519, 52 kohta ja asia T-143/89, Ferriere Nord v. komissio, tuomio 6.4.1995, Kok. 1995, s. II-917, 68 kohta).
- 73 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa siltä osin kuin on kyse kantajan väitteestä, jonka mukaan siitä, että sen esittämään pyyntöön vastattiin kieltävästi antamalla ristiriitaisia perusteita, ilmenee selkeästi, että harkintavaltaa on käytetty väärin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien muistuttaa, että kuten aikaisemmin on todettu, käytännössä toteutetussa ja asetuksessa 94/90/EHTY, EY, Eura-tom käyttöön otetussa järjestelmässä pyynnön kohteena olleiden asiakirjojen

luovuttamisesta kieltäytymiseltä edellytetään kahteen kertaan esitetyn pyynnön menettelyä, jonka rajoissa vain pääsihteerin vahvistava päätös muodostaa toimielimen lopullisen kannanoton. Näin ollen sitä, että komissio on tällaisen menettelyn yhteydessä esittänyt eriäviä perusteluita, ei voida pitää osoituksena siitä, että harkintavaltaa on käytetty väärin, koska tällä säännöksellä käyttöön otetun uudelleentarkastelumenettelyn tarkoitus on juuri se, että pääsihteerin voi harkita asiaa uudelleen ilman, että toimivaltaisten yksiköiden aikaisemmat kannanotot olisivat pakottavia. Kuten komissio aivan oikein katsoo, jos pääsihteerin ei voi perustella päätöstään eri tavalla kuin asiasta vastuussa oleva yksikkö, kyseinen menettely olisi merkityksetön.

- 74 Lisäksi on todettava, että kantaja ei ole esittänyt minkäänlaista näyttöä siitä, että komission kieltäytyminen tapahtui muussa tarkoituksessa kuin siinä, mikä riidanalaisessa päätöksessä ilmoitettiin.
- 75 Näin ollen on todettava, että kantaja ei ole esittänyt objektiivisia, asiaankuuluvia ja yhtäpitäviä seikkoja, joka tukisivat sen esittämää väitettä, jonka mukaan komissio on käyttänyt harkintavaltaansa väärin.
- 76 Näin ollen toinen kanneperuste ja tämän vuoksi koko kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 77 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, sen on vastattava omista kuluistaan ja korvattava vastaajan oikeudenkäyntikulut, koska vastaaja on sitä vaatinut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Maatalouden pääosaston 31.7.2000 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän päätöksen kumoamiseksi nostettu kanne jätetään tutkimatta.
- 2) Muilta osin kanne hylätään perusteettomana.
- 3) Kantaja vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja komission oikeudenkäyntikuluista.

García-Valdecasas

Lindh

Cooke

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä lokakuuta 2003.

H. Jung

kirjaaja

P. Lindh

jaoston puheenjohtaja